

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sermo sancti Augustini episcopi de diuinatione daemonum - Cod. Aug. perg. 249

Augustinus, Aurelius

[Reichenau ?], [10./11 Jh.]

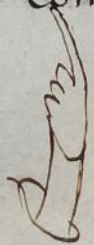
Aileranus Sapiens: moralis explanatio progenitorum Christi

[urn:nbn:de:bsz:31-44439](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-44439)

OPORTUNUM AUTEM NUNC
uidetur · ut eiusdem genealogie
nomina · per interpretatione
quoq · latioribus figuris · ad moralem quan
tum possumus deriuemus intellectum · In
scō igitur abraham · hoc intellegentes studea
mus · ut patres scārum gentium · hoc est per
fectarum animae uisitum efficiamur ·
Quas · euulsis & destructis · disperditis · & dissi
patis malis gentibus · hoc est mostiferis uitis ·
sanctus hieremias aedificare & plantare iu
betur ad nō · In quorum t̄po uitiorum · septē
illae chananeorum gentes · ueluti totidem
principalia uitia · ab israhelitico deletae sunt
populo · Eademq · terra · ab eodem iure possessa
est haereditario · A duenae coam istius mundi ·
in similitudinem abrahāe simus & peregrini ·
sicut omnes patres nostri · Totum quoq · p̄sentis

uitae gaudium. uelut isaac carissimum filium.
 dño iubente offeramus dō. ut in aeternum gaudea-
 mus cum xpo. Ipso dicente. beati qui lugent nunc
 quoniam ipsi consolabuntur. In isaac centuplo
 locupletemur fructu. & gaudeamus in tempta-
 tionibus. & sc̄m in coniugium assumam eis. & re-
 beccam hoc est patientiam habeamus. Dicente
 iacobo apostolo. omne gaudium existimate
 fratres mei. cum in temptationes uarias incideri-
 tis. Scientes quoniam probatio fide uestrae
 patientiam operatur. Ut per patientiam &
 consolationem scripturarum. spem iuxta pauli
 eloquium habeamus. gaudeamusq; in dño sem-
 per. Et enim sine dō licet gauisi fuerimus. semp
 gaudere non possumus. hoc namq; est sempiter-
 num ac uerum. & omne gaudium. quod hic
 incipitur per fidem. & illic consummatur per
 speciem. Quoniam praesens saeculi gaudium
 fine concluditur. & luctu deletur. Illud uero
 futurum terminum nescit. nec meroribus in-
 terrumpitur. In iacob. ut nostrum ueterem
 hominem idumeam. id est terrenum. nouo

homine supplantatus. & nostrae mentis sps.
sacundum deum renouatus. supplantato
ris nomen sortatur. Caro quippe sacundum
apostolum. concupiscit aduersus spiritum
spiritus uero aduersus carnem. Senior uide
licet frater. aduersus iunior. & iunior
contra seniore. Quia non prius quod spiri
tale. sed quod animale. Quia autem huius colluc
tationis certamine uictor extiterit. hic de uicto
carnali & ueteri homine. mortificatisq. membris
suis. quae sunt super terram. mundus corde
effectus. ut uis uidelicet ex manibus. ac uisuti
bus repletus. per actualem in contemplatiua
transiens uitam. israhelis nomine merebitur
appellari. hoc est uiri. siue mentis uidentis dm.
siue principis cum deo. aut dire ctidei. Quem
in praesenti uita uidebit per fidem. & in futuro
contemplabitur facie ad faciem. Beati inquit
mundi corde. quoniam ipsi se deum uidebunt.
In uida. ut laudemus & semper glorificemus
dominum. & confiteamur illi. laudantes
nomen eius. Confessionis uero. in diuinis

scriptum
temae s
Tabantur
Confitem
aut ad gr
ut sanctu
nostro ru
maunge
confiteor
id est gra
pae uen
confiteam
habemus
& ipse est
di. Nud
nim su
sa delict
per poe
miserice
speris.
trias deo
ut rec te

scripturis duplex modus est . aut enim ad poeni-
 tentiae satisfactionem respicit . Ut ait bapti-
 labantur ab eo confitentes peccata sua . & iterū .
 Confitemini inquit alterutrum peccata uestra .
 aut ad gratiarum actionem refertur & laudem .
 vt sanctus danihel . tibi inquit deus patrum
 nostrorum confiteor . teq. laudo . Et iterū
 in euangelio . quisicut ouis peccatum non fecit .
 Confiteor ait tibi pater . dne caeli & terrae .
 idest gratias ago tibi . siue glorifico . Ergo
 prae ueniamus in confessione faciemus . &
 confiteamur peccata nostra . Aduocatum enim
 habemus apud patrem ih̄m xpm iustum .
 & ipse est proptiatio pro peccatis totius mun-
 di . Nudemus uulnera nostra medenti . & e-
 nim sua uulnera nutrit . qui tegit . Abscon-
 sa delicta patefaciuntur deo . reuelata
 per poenitentiam . teguntur per domini
 misericordiam . In aduersis pariter & pro-
 speris . laudemus xpm . In omnibus gra-
 tias deo patri agentes per ipsum . In phares .
 ut recte diuidamus . & recte offeramus deo .

cauentes pessimum parricidae illius exē
plum · ac patrimonia egentibus diuidam^r
& reddamus parentibus quae parentum
sunt · Insuper studeamus diuisores effici
a quarum superiorum · ab inferioribus ·
id est patientiae intercedente firmamen
to · uisutes separemus autis · & munda
effecti animalia · in arcam hoc assumamur ·
Intellectualem ungulam diudentes · hoc
est litteram a spiritu · & uirtia ut ante dixim^r
a uisutibus distinguentes · Omnia quoq^r
saecundum apostolum probemus · & solum
quod bonum est teneamus · Ut cum dies
tremendi illius examinis aduenit · nos
qui nosmet ipsos iudicauimus · non iudice
mur a domino · nec cum mundo maligno
damnemur · In Tara · ut lucifer oriatur
in cordibus nostris · & soli iustitiae · qui
mentibus deum occidit · & negligentibus
occidit · Illuminet nos lux in delictis ueraq^r
quae illuminat omnem hominem · ueniente
in hunc mundum · nec super iracundiam

XII

nostram. aut aliquod mostiferum occidat.
 utrum. cuius fulgore radiati. & ipsi sicut
 stellae fulgebimus in perpetuas aeternita-
 tes. Et oriemur sicut luminaria huic mun-
 do. uerbum uitae continentem. ut luceat
 lux nostra coram hominibus. & glorificent
 opera nostra patrem nostrum. qui in caelis
 est. Nec satis sit nobis solummodo in xpm
 credere. sed sita necessitas impellat. pro-
 cius nomine paratissimi & iam nostrum
 sanguinem fundere. & cocineam masticin
 subire passionem. Coccus quoque noster bis
 tinctus sit. hoc est per spm scm. ignita dei
 dilectione impleatur & proximi. de qua
 dicitur. aquae multae. non potuerunt
 extinguere caritatem. Lampades eius lam-
 pades ignis. atque flammarum. Inestrom. ut
 ardentes diaboli sagittas. & ignita inimici
 iacula. per spicaci cordis intuitu per uiden-
 tes. cum aplo paulo dicere possimus. non
 enim ignoramus uersutias eius. Ad quas
 uidendas. uigilantibus cordis oculis opus

habemus. Non est enim inquit ap[osto]l[us] nobis
colluctatio. aduersus carnem & sanguine[m].
sed aduersus principatus & potestates.
aduersus rectores tenebrarum harum.
aduersus spiritalia nequiciae in caelestibus.
Et ideo. ut idem ap[osto]l[us] sibi ait. arma militie
n[ost]r[ae]. non sunt carnalia. sed spiritalia.
Spiritalibus namq[ue] & inuisibilibus armis in
uisibilis animae. contra inuisibiles hostes
dimicandum est. Assumamus itaq[ue] sc[on]d[um]
ap[osto]l[um] armati. ut possimus resistere in die
malo. In omnibus sumentes scutu[m] fidei.
in quo possimus ignita inimici acula ex
tinguere. & galeam spei. & lorica[m] carita
tis. & gladium sp[irit]us. q[uo]d est uerbu[m] d[omi]ni.
Utroq[ue] & enim modo. accipiendu[m] est nob
nom[en] esrom. siue quia ut supra dictu[m] est.
diabolicas caueamus sagittas. siue quia
d[omi]ni uidentes sagittas. que sunt sc[on]d[um] psal
mista acute sagittis illius apponamus.
Nemo & enim in agone contendens corona
bitur. nisi qui legitime certauerit. A triu

& iam effeciamur dñi. ut ueluti in matris scō
 suo habitet in nobis. dicente ipso. habitabo
 in illis. & ero illorū dñs. Stemus & iam in
 domo dñi. matris domus dñi nri. laudan
 tes dñm quō bonus. Intremus portas eius
 in exultatione. atria eius in ymnis. Plan
 tati & enim in domo dñi. matris dñi nri
 florebut. Ut post quā matris p̄sentis
 ecclē floruerint. stabiles in domo regni
 plantentur aeterni. In aram. ut in nume
 ro habeamur electorū dñi. aduersus quos
 nullus est qui accuset. Elegit enī nos pat̄
 in xpo. ut essemus sc̄i & immaculati corā
 ipso. Certā itaq. nrām uocationē & electio
 nem p̄ bona opera faciamus. ut quia multi
 sunt uocati. cū paucis inueniamur electi.
 Om̄s quippe qui dñi obediunt uoluntati.
 dicuntur genus electū. regale sacerdotiū.
 ltē excelsissimus & sublimis. meritorum
 scilicet dignitate sublimitati a terrenis. ex
 tollamur ad cęlestia. Quib. qui adheserit.
 de excelsis caeli habitaculo. om̄a despiciet ea

duca. Inamina dab ut spontaneus dñs simus
populus. Inedificatione & enī tabernaculi te
stimoniū. in quo sine ambiguo significatur.
omnis ecclā. prompto quisq. animo optulit
qd̄ uoluit. Unde & ipsa ueritas. si quis inquit
uult post me uenire. Itālibi. si uis perfectus esse.
Et iterum de uirginitatis electione. liberū reli
quit arbitrium. dicens. qui potest capere capi
at. Sicut namq. dñs uitā nr̄am uoluntaria
passione adquisiuit. Ita & nos uoluntaria ē
uult sacrificare sibi. Ut uoluntaria oris nr̄i.
beneplacita sibi faciat. Sicut & caeterū
uoluntate cū sciret. interrogabat dicens.
quid uultis ut faciā uobis. Et statim
fidele uoluntate. sanitatis effectus con
secutus est. Inna ason. ut mundanis au
guris gentiliū derelictis. pmissis diuinis
fide adhibeamus. & omnium prosperitate rerū.
In di solius uoluntate. non in falsis diuinationib;
collocem. Ut paulus. si quomodo inquit tan
dem aliquando. prosperū itq. habet in uoluntate
di ueniendi ad uos. Ecce n̄ in fato. nec in augu

no. sed in diuoluntate. prosperitate sui posunt
 retineri. Dauid quoque de beato uiro. omnia aut que
 cumque faciat prosperabuntur. Et iohannes ap[osto]l[us].
 carissime inquit. in omnibus oratione facio. prospere
 ingredi. Contemptis itaque cunctis mundanis
 auguriis. ^{ma:} prospere in diuoluntate. & diuini scer-
 damo raculis. & diuini intendam promissis.
 Caritas quippe omnia credit. omnia sperat. Ad ma-
 ximum & enim laudis cumulum. de populo isrl[em] dicit.
 p[ro]est augurium in iacob. p[ro]est diuinationis isrl[em]. In sal-
 mon. Ut sensibiles in d[omi]no. omnia p[ro]bemus. &
 solacia que bona sunt teneamus. & sensibus p[ro]fecti.
 malitia paruulissimi. Hoc quoque sentiamus
 in nobis. quod & in xpo ihu. Qui cum in forma dei esse.
 non rapinam arbitratus est. esse se equale deo. Sed
 semetipsum ex manuuit. formam serui accipiens.
 & ret[ulit]. & unanimes. unum sentientes. uno ore ho-
 norifice d[omi]ni. ac sacre sensibus scripturæ instructi.
 efficiuntur dei docibiles. sc[ilicet] dicente esai[as] & erunt omnes
 docibiles dei. In booz. ut confortemur in deo. & uiri-
 litatem agamus. xpus confirmante manus nostras ad pre-
 lium. & digitos nostros ad bellum. Ut robore patri

entis firmitati. omnia temptationum genera sufferre.
& de inimicis triumphare possim. Timentes quoque
illud apostolicum. quo ait. facti estis quibus lacte
opus sit non solido cibo. Perfectorum autem est solidus cib.
uirorum. qui exercitatos sensus habent. addiscre-
tionem boni & mali. Tali fortitudine roboratus
est ille. qui dicebat. Omnia autem possim in eo. qui
me confortat. In obed. ut seruiam domino inlecta
illa uidelicet seruitute. qua non per spiritum timoris.
sed per spiritum adoptionis filiorum. seruitur deo. Sicut
namque duo sunt timores. qui faciunt duo genera
timoratum. ita due sunt seruitutes. que faciunt duo
genera seruorum. Alter timor poenalis in serui-
tute. Alter in timore sapientie. Alter plenitudo legis
diuine. Perfecta igitur seruitute. perfectos seruos nos
exhibeamus deo. ut cum tempore seruitutis fuerit finitum
uocemur ad domino in regnum eternum. In iesse. ut in con-
suetudine orationum nostrarum in uia cordis nostri incendam.
Dirigat inquit deus oratio mea sic incensum in conspe-
ctu tuo. Et omnia uitia incendentes conflagremus
igni spiritus spiritum contribulatum domino offerentes. & im-
molantes deo hostiam laudis. igne estuantes. de

71
quo dicitur ignē ueni mittere in terram. In dauid.
ut pprias remittam inuurias. & desiderabiles effici
am dno. Audiviq. habeam erga dnm desideriu. hoc
ē. ut diligentes dnm. diligam adō. Qui enī diligit me.
diligetur a patre meo. & ego diligam eū. Fortes eti
am sim manu. hoc ē pfecto opere. intellectuāle gi
gantē gladio pprio uulnerantes. & de faucib. anti
qui pdonis. tam nrās quā pximorū animas eripien
tes. ut extremo adueniente iudicio. Desiderabiles
fulgeam sic sol in regno patris nrī. Et bono certa
mine certato. repositā nobis in caelis accipiamus
a iusto iudice iustitię coronā. In salūnone. ut
quantū ex nobis sit cum omnib. hominib. pacem.
habeam. & intestino uitiorū bello spitalib. uicto
uirtutib. & utroq. nrō homine in unū celestē con
ciliato. pacē habeam ad dnm & ad pximū. & nō solū
sim cū omnib. pacata uerum etiā omnib. existam
pacifici. Et discordantes licet frs ad unione sps. & o
cordiā reuocem. Betti inquit pacifici. quō filii
dī uocabunt. In roboā. ut latū mandatū dnm com
plentes. hoc ē sine ulla psonarū acceptione omnib.
caritatē fraternā exhibentes. iuxta paulū. corde nrō

dilatamur. De filii isrl̄ in terra nr̄a multiplicent̄
& crescant. idē sp̄italib. repleant̄ uirtutib. uitio
rū genti repugnantib. Tali igitur populo in no
bis dilatato. impetus sp̄italis desiderii. carnalem
frangat impetū. Fluminis enī impetus letificat
ciuitatem dī. In abia. ut patrē habeam̄ dñm.
simus in dño. ut ueracit̄ dicere possim̄. pater nr̄.
De filii dī sum̄ & heredes. Heredes quidē dī. cohere
des autē xp̄i. Si tam̄ cōpatim̄. ut & simul conglori
ficem̄. In asaph. ut tollam̄ mentē nr̄am de terrenis
ad celestia. De uia q̄q̄ iuxta p̄phetā tollam̄ lapi
des. hoc ē de uia sc̄e conuersationis auferam̄ pec
cata. In iosaphab. ut recte uideam̄. nr̄a tanquā
subditorū nobis eximantes delicta. Si enī ut
ait ap̄t̄s nos metipsos iudicarem̄. n̄ utiq̄ iudica
remur ad dño. In iorab. ut dū conresurrexerim̄
eū xp̄o. que sursum sunt queram̄. que sursum sunt
sapiam̄ n̄ que sup̄terram. Et effecta in dño sublimet̄
nr̄am conuersationē habeam̄ in celis. In ozia.
ut decetero confortem̄ in dño. & impotentia
uirtutis ei. Ut ita pugnantib. nobis. contera
tur satanas sub pedibus nr̄is uelociter.

In iohathā ut pfecta opera facientes. pfecti .
 existant & integri. in nullo tēptationū genere
 deficientes. Veritate ipsa dicente. estote uos pfecti
 sic & pater uſt̄r̄ caelestis pfectus est

In achaz. ut apprehendamus in quo apphensi sum. &
 que retro s̄ obliuiscētes. in futurū nos sup̄ exten
 dant. ut possim̄ apprehendere uerā uitā que ē xp̄c̄
 Ego sum aut lux & uita mundi

In ezechia ut de omnib. anime languorib. liberati
 conscendant̄ in tēplū dī & faciānt̄ uoluntatē eius.

Et fortitudine dñi confirmati. occidentē iniquis.
 merent̄ nobis iustitię oriri solē. Et ubi cūq; peccatū
 & expectato mors appropinquauerit. conuertentes
 ad dñm eo usq; in poenitentia flentes. exorem̄ dñm.
 donec misericordia flexus. erigat nos & uiuere
 faciat uita spiritali. *In* manase. ut malorū pte
 ritoyū obliti semp̄ in nocte hui p̄sentis sc̄li me
 mores sim̄ nominis dñi. Ut tione q̄q; n̄ queram̄.
 nec monores sim̄ iniurie pximorū. Sed renit
 tentes omnū delicta. nr̄a laxari mereamur
 ad nō delicta. ipso dicente. dimitte. & dimit
 tet̄ uobis. *In* anon. ut stent̄ in fide. & fideli

placit
 b. uno
 lo. mo
 rulen
 fect
 in
 r. n̄r̄.
 chore
 glori
 r̄on̄
 in lapi
 in p̄c̄
 in quā
 ut
 aca
 exerm̄
 r̄ū sunt
 sublim̄
 in ozia
 terra
 cometa
 ter.

dnō fideles adherēam. Caritas nāq; omnia cre-
dit. fides autē sperandarū substantia rerum.
& argumētū nā apparentū ÷. Nā qđ uideat quis
qd sperat. fides itaq; ÷. quæ nos abrahæ filios facit
qui credidit dō. & reputatū ÷ ei ad iustitiā. Per
quā & omēs patres nrī testimoniū consecuti sūt
iusti. Ex fide igitē & nos uiuim⁹. ut ex fide iusti-
ficem⁹. quia iustus ex fide uiuit.

In iostia ut queram⁹. incensū dnō adolere debem⁹
mus. Nos metipsos uidelicet in corporib. nrīs ho-
stia uiuā. scām dō placente exhibentes. sermōib.
sacrificiū laudis dnō immolantes. cogitationibus
corda contrita & humilata. & contribulatos sps
sacrificantes. Ut his tribus dō dedicta. cogitatu
scilicet. & uerbo & facto. immaculate inuenim⁹
hostie. Auditoresq; non infructuosi effecti. phis
quæ lex diuina in nobis arguit. poenitentia agam⁹
p̄uenientes faciē ei in confessione. Ut recepta satis-
factione nrā iram suam auertat a nobis.

In iechonia ut in aduentū dnī parati simus. & semp
uigiles. Ne forte grauentur corda nrā in crapula
& ebrietate. & curis hui⁹ uitæ. & supueniat in

in nos reportata dies illa. Tanquam laqueus enim
 superueniet in omnes qui sedent super faciem terrae.
 De uitibus itaque mali & inutiles serui esse & fatu-
 rorum exempla uirginum. uigilant & apparemur.
 ut ueniente domino. ut sponsa utrenus in gaudium
 domini. & ad nuptias intromittamur aeternas.

In iochim. ut esse domini resurrectio mereamur.
 ut de morte peccati. ad iustitiam uitam resurga-
 mus. Item in baptismo christo consepulti sumus
 ut cum eo per iustitiam conuiuamus. Haec est
 enim resurrectio prima qua soli iusti suscitantur.

In secunda uero. tam impii & peccatores. quam fi-
 deles resurgent & perfecti. Alii in resurrectione non
 uitae. Alii in resurrectione iudicii. Beatus in-
 quit iohannes. & scis est qui habet partem in re-
 surrectione prima. in hoc secunda mors non
 habet potestatem.

In iochim. ut paratum ab origine mundi. cum iustis
 mereamur in regnum ad dexteram uocari.

In salathiel. ut unam petitionem petamus a domino.
 ut inhabitemus in domo domini. omnes dies uitae
 nostrae. & uideamus uoluntatem eius. Omnes enim

qui petit accipit. Petam' adnō semp in nomine
saluatoris. hoc ē. que ad uerā salutem p̄tinent
Dicente saluatore: quęcūq; petieritis a patre meo
in nomine meo. dabit uobis. Et equa poseatur
ne impetratū uertatur oratio.

In zorobabel. ut omni studio nitamur. tam discipuli
celestis & ueri magistri fieri. quā ma-
gistri discipulorū. Ut quęcūq; didicerimus.
opere cōplentes. alios doceamus. Qui audit in-
quit. Dixit. ueni. Qui ad sp̄italem carnem in-
uitatus est. ceteros quoq; inuitet. ut plena fiat
domus discumbentibus.

In abiud. ut sit nobis d̄s in patrem. & nos illi
in filios & filias. Et nos sp̄itales in xp̄o gignen-
tes filios. patres eorū simus. Discipuli simul
& magistri patres existentes & filii adō doc-
ti & geniti. doceamus & generemus p̄geniem
dō. ut talis p̄genies cū patre regnet aeterno.

In eliachim. ut hic resurgamus a nimo. & illic
resuscitemur. In scō & sp̄itali uiuamus corpore.
Mors & enī una redemptoris nr̄i. Duabus nr̄is
mortibus saluti fuit. Et una eiusdem resur-

rectio. duas nobis resurrectiones prestatit. Presenti videlicet tempore. Nunc de peccati morte uiuificationem. & in futuro corporis incorruptibilem resurrectionem.

In azor. ut adiuuante dno acrias uincamus potestates. & in do solo confidentes dicam. Auxilium meum adno. qui fecit celum & terram.

In sadoch. ut iustificari mereamur. Ab eo qui iustificat impium. Iustus enim est dns. iustificans eum qui ex fide est ihu xpi.

In achim. ut fratres xpi existamus. & matres eius simus. & sorores. Qui inquit fecerit uoluntatem patris mei. ipse meus frater & mater. & soror est.

In elud. ut nullum alium preter unum habeamus dm. & omnia humana execrationes uitia diu fieri. summi dignatione possimus di. Namq. & sei angeli. & sei ac perfecti homines. adherendo uero do. di uocari uo cari scorum merebuntur consortio.

In dexar. ut confidenter dicamus do. Adiuua nos ds salutaris noster. id est ihu

noſter. Verbum enim adiutoru duo indicat. la-
borantem & adiuuantem. Inuocantem & exau-
dientem. Qui inquit confidit in dño ſicut mons
ſion. In mathan. ut donantibus nobis pximis
delicta eorum. peccatorum nrõre debitum do-
netur adõ. & multiplicibus ſcī ſp̄s donis dite-
mur. Donum inquit bonum tribuam uobis.
Siquid & enim bonum eſt. ex dō eſt. ſiquid op-
timum ex ipſo eſt.

In iacob. ut rectores tenebrarũ harũ & prin-
cipem poteſtatis huius aeris. & ſpiritualia
nequitie in caeleſtibus. ipſam & iam carne
ſp̄itu: aduerſantem. Virtute dī & fortitu-
dine ſupplantemus ſp̄itali. Reſiſtite in-
quit diabolo. & fugiet a uobis. Sine con-
greſſione & enim belli uictoria nequaquam
adquirtur Aeterna.

In ioseph. ut ſi exterior homo noſter corru-
pitur. De die tamen indiem renouetur in-
terior. & ſp̄italium incrementorum augea-
tur p̄fectibus. Donec deuno quoq; nrõre
ſp̄italiter dici poſſit. filius ac creſcens.

33

Crescamus itaq; in caritate. donec occurrant.
omnes in uirtutem perfectam. & in mensuram
aetatis plenitudinis xpi. Ut transeuntis de
uirtute in uirtutem. & de timore dñi qui est
initium sapientiae. per gradus perfectionis
ascendentes ad caritatem quae totius pre-
cepti finis est. post ea uidere possumus dñm
deorum in sion...

EXPLICIT MORALIS EXPLANATIO
PRO GENITORUM DÑI NRI IHU XPI.

*hic liber pertinet ad augustinum in libro de
meditationibus eiusdem dñi in heremum*

Pax hamrico dei amico. Dco Schinder
Legē seruare. est regnare.

Sepius offendit. qui lucē nō accedit.

Qui habet scientiam ornat sententiam.

Orator est sapientia. qm secularis potestatis

cum bibis aucto. dicit lasariq; memeto.

utq; parte te lath monet et patriarche

Anno domini 1544 fratres Iohannes et hamrico Iguis
mony augst maioris pfecti delicia abbat Johannis de
hünwil fecerūt inuouari et iformari libros uiginti
moasterij ligando ac cooptendo put eozdem necessitatē
postulabat

+ Melchius + pabrhar portans hęc nomina + caspar. Solunt
amorbo xpi pietate caduco